

Cíklo 10.
11. mèra.

Bomhaj Bóh!

Lètnik 16.
1906.

Sy-li spěwał,
Pilne dželał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Přez spař mérny
Čerstwość da.

Njech ty spěwas,
Swérnje dželaš
Wśedne dny;
Dzeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njech či khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokrew će!

F.

Serbiske njedželiske īpjenia.

Wudawa šo kózdu šobotu w Smolerjez knihicjihczeřni w Budyschinje a je tam sa schtwórlétñu pschedplatu 40 np. dostacž.

Reminiscere.

Hebr. 12, 1—6.

S Božeho ſłowa wémę, ſo dyrbja wſchitzu kſchesczijenjo Boži bědzerjo bycz. Tež ſwiaty póstny čaž naž na to poſkaſuje, ſo ſmę jako kſchesczijenjo k bědzenju powołani; pschetož wón nam píched woczi ſtaja naſteho wulfeho bědzerja Jeſom Khryſta, kiž ſa naž k czerpjenju a k wumrjeczu dže, ſo by nam ſi horzym bědzenjom węzne ſbože dobył.

Wotyknieny kóz bědzenja, kſchesczijanej napołożeneho, je njebjeſka króna; to pał, ſhotož jeho do tuteho bědzenja wodži, ſu ſpytowanja žiwenja. Težame ſu dwojake: tajke, kotrež wot hrécha, ſweta a czerta wuſhadzeju, a tajke, kiž nam naſch njebjeſki Wótz ſczele. Duž je tež duchowne wojowanje dwojake: wojowanje pſcheczivo hréchej a wojowanje w czerpjenju abo ſcerpliwoſci. Wo tymle dwojakim wojowanju pał naſcha dženbniſha epiftola ręczy. Po prawym wſchak je woboje bědzenje i nož jene; pschetož ſwérnemu kſchesczijanej je dže wſchēdne ſvntowanje hrécha najčežſche czerpjenje; napoža jemu pał Bóh czerpjenje, kotrež ma jemu k ſbóžnoſci ſlužicž, dha wón pſcheczivo tutemu czerpjenju njewojuje, ale pſcheczivo ſwojemu hréchej, kiž jeho k njeſcerpliwoſci wabi.

Cžim ſwérniſho pał ſo kſchesczijan w tajkim wojowanju bědzi, cžim bóle ma ſo wo ſwojej ſlaboſezi pſcheczwědczicž, a to ſbudžuje w jeho ſlabej a wutlej duschi žadoſež wo pomož a poſylnjenje. Tole poſylnjenje poſkieža dženbniſha

epiftola w trojim naſtupanju, poſkaſuje na Božu pomož, kotrež ſo nam ſlabym czlowiekam w naſchim bědzenju doſtawa. Po prěnjej ſchtuczzy tekſta je to pohlad na pſchiklad wulfeje ſyły ſwědkow wery, kotsiž ſu w tymle bědzenju jako dobyčerjo wobſtali. Bože ſłowo stareho a nowego teſtamenta nam jich wjele imjenuje, haj zyła ſtawisna kſchesczijanskeje zyrkweje je połna taſkich ſwědzczenjow wery. Pomyſlmy na ſwiatych japoſchtoſow, martrarjow, ſwérnych zyrkwinych wuczerjow, wérjazych poſnajerjow evangelijs a wſchēch pobožnych kſchesczijanow, kotsiž ſu pod cžejkim kſchizom we wérje ſemrjeli. Woni ſu ſo wſchitzu ſi hréhom a ſi muſu bědzieſ měli, ale ſwoje bědzenje derje dokonjachu a buchu ſi dobyržom krónowani. O tał poſylnjaze to je, ſa taſkimi ſwérnymi ſwědkami Khryſtuſowymi wojovacž! Woni nětko hnadnu krónu dobyčza w njebjeſach noscha. Myj jich njevidzimy, ale woni naž widža, wo naſchich bědzenjach wjedža a ſi dželbracžom naſhemu bědzenju pſchihladuja. Njedyrbi naž tale myſl wotſhewicž w horzocze naſteho duchownego wojowanja?

Tola 2. ſchtuczka naſheje epiftole poſkaſuje naž na hiſhcze wjele wjetſche poſylnjenje, kotrež je nam ſa naſhe bědzenje pſchihotowane: to je pohlad na Jeſuſa, kiž je ſpocžatk a kóz wery. W nim ma wera ſwoj ſpocžatk, dokelž ſo wona na wſcho, ſhotož je Khryſtuſ cžiniš, ſaložuje; w nim wona tež ſwoje dokonjenje namaka, dokelž ju wón k widzenju do kraſnoſeže powiedže. Wón je potajkim ſaſocžer a dokonjeť naſheje ſbóžnoſeže a na jeho předyhicze mamu pſchi ſwojim bědzenju hladacž. Wón je to ſbože

dobył, wo kotreż wojujemy; wón je nam předy schol jako śwérny bědżeć a dobywać hacż do śmiercę; na njego mam y pohładować, sa nim dyrbimy śledźicż. Sswjaty póstny čaš naš s nowa wuczi, kajke bědženje je wón wobstał, kajke czerpjenje wutracz měl! Duż njebojm y ho bědženja a hladajmy na Sbóžnikowy pschiklad. To naš połylni w bědženju, k sbóžnosći nusnemu, a powiedze też naš k dobyczu, kotreż je jeno mózne w Chrystużowej mozy.

Skónečnje nascha epistola, wo tym rěči, so je nasche bědženje na naš dopuszczenie wot Božeje luboſcze a połylnia naš w nashei ſlaboſczi s trosktnym ſlubjenjom Anjesoweje luboſcze woßrjedz ſpytowanja.

Czerpjenja, kotreż Bóh sciele, dyrbja kſheſcijanam k sbóžnosći ſlužicż. W Chrystužu je Bóh nasch prawy Wóz a my ſmy jeho prawe džeczi. Tehodla wón iow k nam czołowječam jako k džeczom rěči. Kaž pač dyrbí kózdy ſwérny nan ſwoje džeczi ſchwikač, so by je k dobremu czaħnył, tak też njebjeski Wóz s nami czini, kiz ſmy doſcz njepoßluschnie a tola wot njeho wutrobnje lubowane džeczi. Schtóz czerpjenja čaša sa Anjesowe powučzenje njeſnawa, tón ma je sa ſnadne, dokež njevéri, so s Božeje luboſcze wukhadzeja; tón tež s tym dopokasuje, so wón żane prawe džeczo Bože njeje. Ssyli pač džeczo Bože a chzesz to woſtacz, dha njeſawutl pſched jeho khostanjom, ale ſpóſnawaj w nim trosktnie woßwědczenje, so cze Bóh lubuje a je tebje ſa byna pſchijał. Tak je to jena a taſhama wózna ruka, kotař nam njeurjeknute dobroty wudžela a kiz naš tež druhdy khosta nasheje sbóžnoscze dla. Teſzame čaſne czerpjenja, kiz ſu njeſokutnym a njevěrjazym khostanja jich hréchow, te ſu wěrjazym Božim džeczom wopokasma Božeje hnady. O ſchtó nochzył radu pſchi tajkim troskheje nasheje epistole ſwérny bědżeć Chrystužowy bycz!

F.

Reminiscere.

(Pſalm 25, 6.)

Hlop (257): Njebudz ſparna, moja duſcha —.

Spomn na ſtadło, Knieže, ſwoje; Strachota jo wobdawa! Herbstwo ſapuſczenie twoje Napohlad doſcz ſrudny ma; Hrěch, ſud, ſmiercę a poſleče Džel wſchaf ſabluđenych je. — Wumoz naš, o Knieže, s pada; Twoja woſchewjej naš hnada!

Knieže Jesu! wſchchi-měſchnič Wěčny ty džē woſtanjesch; Šhubjeny tak njeje hrěchnič Poſutny; — ty wumozesch Jeſo w hrěchach teſjenoh', Do poſlečza ſputanoh'; Twoja Boža móz a ſwera ſkieža doſtatk ſbóžnoh' měra! —

Na tebje dha duſcha hlaſa, Paſtýr jej by luboſay; Horzo po tebi ſej žada; Wuſhwobodzeć jejny by; Šwiaſki hrěchne roſlamasch, Troscht a poſkoj ſa nju maſch; Prawiza ju twoja kryje, Hdyž ji jamu ſky ſwět ryje.

Sſwoju droho wukupjenu Wozu phtasch s luboſežu; Žadach wumoz ſabluđenu, Sa njej džesč pſches puſcžinu; Do ſmiercę ſo podal by, So ju wuſhwobodžil by, Wuežahnył ju s hręſnej' jamy, Njeſcheczelej torhnył s khlamy.

Sſmilnoſcz woprawdze je Boža, Kiz je nam ſo doſtała; Poſloſcz wěčneho je ſboža Se Sbóžnikom ſkiežena! — Prawdoſcz, měr a živjenje Džel a doſtatk wěrnych je; Herbstwo junu kraſne maju Wumozeni w Božim raju! —

U.

W póstnym čaſzu.

O Sbóžniko, twój póstny čaſz
Budz mojej duſchi ſwiaty;
Pſches Božu hnadu je wón ſo
Mi k žohnowanju daty.

Ty, Jesu, ſa mnje krwawjeſche
A wot ſmiercę by wumohł mje,
Njech živjenje czi ſwjeczu.

Hdyž w ſwojich čichich hodžinach
Twój kſhiž pſched duſchu widžu,
Mi wózko pkuwa we ſylach,
Ja hréchi tamam, hidžu.

Sso s džakom hori wutroba,
Hdyž ſpomina na Sbóžnika,
Kiz je ſo ſa mnje podał.

Mje wulka luboſcz poſnuwa,
Kiz ſa mnje k ſmiercji džesche
A Boha ſo minu wujedna,
Hdyž na mnje hněwny běſche.

Wjmi, Jesu, ſa to wutrobu,
Tu tebi nježu k woporu,
Mój by ſa čaſz a wěčnoſcz.

Gethſemane a Golgatha,
Wój ſtej mi drohej měſcze;
Tam wulki ſluk ſo ſa mnje ſta,
Kiz k njebju wjedze wěſcze.
Duż moja duſcha nutrna
Nětk ſ mýzlemi tam pſchewywa
We ſwiatym póstnym čaſzu.

K. A. Fiedler.

Wojny starých ſſerbow.

(Skónečnje.)

W tym ſamym čaſzu naſta němſkemu kraleſtwu nowy njeſcheczel. Wuherſke ludy, nětko Mladžarojo mjenowanı, ſapocžachu wokoło ſéta 907 žałozne nadpady na němſke kraje činicz a Němžy njemóžachu jim napſchecžiwo ſtacž. S nimi ſjednocžichu ſo tež ſſerbio a nětko němſki ſpſchah, kiz bě jich tak doſte lěta cžiſchčał, zyle wottſchaſhch. Ale tutón čaſz noweje ſwobodnoſcze njetrajeſche doſto. Tač běchu Němžy w lěce 918 noweho krala, Hendricha I., kiz mjeſeſche pſchimjeno ptacžer, doſtali, wotwobrocži ſo wot ſſerbów wſchitke wójnske ſbože. Hendrich I. bě mjenujžy jara mudry, krobky a kruhy muž, kiz wójnu derje wjedzeſche a kotremuž žadny jeho njeſchecželow napſchecžiwo ſtacž njemóžesche. Wón wſchitkach njeſchecželow, jeneho po druhim ſbi. So by pſchecžiwo ſſerbam ſlepje woſowacž mohł, ſežini najprjedy w lěce 924 ſ Wuherſkimi na džewjecž lět měr a nałoži tutón čaſz k podcžiſnjenju ſſerbów. Najprjedy čeſhniſche wón na hłomacžanskich ſſerbów, kiz běchu najmóžniſchi ſerbiſki ſplah tamu ſtronu Lobja. Tich twjerde město Grona bu w lěce 927 dobyte a roſlamane, jich kraj wupuſczeny, jich kral Bolesław najeſterje morjeny a wulki džel jich luda ſabit. Wot tuteho čaſza ſem njemóžachu ſo ſſerbio tamu ſtronu Lobja ženje wjazy k ſwobodnoſczi poſběhneč, ale woſtachu Němžam podcžiſnjeni. Dwě lěce poſdžiſho (929) ſaloži němſki kral Hendrich I. w Miſchnju němſke markhrabiſtvo, kotrehož woßzedžerjo wot nětko bjes pſchecžacž tež na podtłocženju tych ſſerbów dželachu, kiz ſ tuteho boka Lobja a we Lužizomaj běchu. Mjes miſchnjanskimi markhrabjemi bě woſebje wěſty Eckard, kiz wokoło ſéta 1000 tež milczanskich ſſerbów wokoło Budyschina

možy němškeho kralestwa podčíšny. Wójna, kotrež našchi Sserbjo ſi tuthym mischnjanskim markhrabju wjedžichu, bě drje jich požlednja, kotrež ſu woni jako ſvobodny lud pſchecživo Němzam wjedli, pſchetož wot nětk wozlabnýchu woni tak, ſo ſebi wjazh njewérichu pſchecživo Němzam wustupicž. Tež njemějachu žaných ſamžných kralow a wjerchow wjazh, kiz budžichu jich k tajfim wójnam navjedovacž mohli. Na město ſwojich předadýchich kralow a wjerchow doſtachu nětko wjele bóle němſkých knježich do kraja, kiz ſebi tu a tam twjerde hrody natwarichu a ſe ſwojimi němſkimi ryežerjemi Sserbow we wusdze džeržachu. Wokolo tajfich němſkých hrodow požynh ſo poſdžiſho hiſcheze wjazh Němzow a tak naſtachu němſke města w Sserbach, kiz ſobu na poſtloženju a pſchenémzowanju Sserbow dželachu. Taſko běchu na požledku w tym ſamym cžazu Sserbjo ſo k ſchecžijanské wérje wobrocžili, njemyſlachu ſebi woni ſami wjazh na žane ſpjeczenje a na žanu wójnu, ale wostachu hacž do dženſniſcheho dnja ſwérni poddanjo ſwojich nowych němſkých wyschnoſcžow, pod kotrýchž móz běchu ſo po dolhím běženju podcíſnycž dyrbjeli.

Sažne wobrocženje.

Wérne a wujitne powjedańčko ſe ſtarſcheho cžaſa.

(Počražowanje.)

Taſko běch liſt pſchecžitał, praschach ſo, ſchtó je jón pſchinjeſl. Mi bu prajene, ſo tón muž wonkach pſched khěžu cžaka. Ta džech won, ſo bych ſi nim rěčal, a widžach cžecžedostojněho stareho muža ſi zyle ſchědžiwej hlowu a ſi hľubokoſmorſchecženym woblicžom. Won ſedžesche pſched khěžu, běſche ſwoju hlowu na ruku ſeprěl, a ſylsh běžachu po jeho lizomaj. Taſko ja k njemu pſchistupich, poſhili ſo won hľuboto a džesche: „Knieže, ja ſzym liſt wot mojeje džowki pſchinjeſl; ale ja ſo boju, ſo budžecze naſ ſa jara khroblych džeržecž, dokež ſo ſwazimy, ſebi wot Waſ ſak wjele prýž ſadačž.“ Ta prajach: „Niz to najmeňſche, mi budže jara lubo, Wam w tej naležnoſci ſlužicž, jeno ſo budže to Waſchej knjeni farařy prawje.

„Knieže“, wotmolwi won, „ja běch tam wczera poła njeje, a wona mi prajesche, ſo by ji jara lubo bylo, hdy bychmy ſebi ſami duchowneho wobstarali, dokež je w krótkim cžazu hižom jara wjele duchownych wobčežowała. Taſko to mojej džowky prajach, chžyſche wona, ſo bych k Wam ſchoł a Wam tón liſt pſchinjeſl, kiz by Wam to ſjewiſl.“

Ta kaſach jemu nuts pſchinicž a praschach ſo jeho: Schto wój wobkodžicze a ſchtó macže ſa džélo?

„Knieže“, džesche won, „ja mam w R. khěžku, ſzym někotre ſórzy poła wotnajał a džeržu ſebi dwě kruwie; ſi tým, kaž tež ſi druhim wſchědnym džélem ſíwju ſo a ſwojich.“

Koho wój macže?

„Wobſtarnu žonu, kiz je pocžala jara hubjena bycž, jeneho ſyna a jenu džowku; pſchetož moja druhá džowka je nětk hréſhny ſwét wopuſtežila.“

Najſkerje ſo by do ſbóžneho raja pſchecžipila?

„Ta ſo nadžijam. — O to wbohe džecžo! — Wona nje- khodžesche po dohrym pucžu kaž jejna ſotra; ale ja ſzym teje nadžije, ſo je wona na ſwojim ſmjeronym ložu, hdyž ju jejna ſotra jara wucžesche a napominasche, ſo naſaſala a ſwoju duschi wumohla! — Kajke je to ſbože, ſchtóž ma tajke džecžo, kaž moja džowka je! Ta ſebi njebech předy ſenje prawje na to myžliš, ſo bych ſo ſa ſwoju džowku staral, hacž mje moja džowka pocža napominacž a mje na to cžerjefſche, ſo bych pſchichodnemu hněwu wuschoł.“

Kaſt stare ſu waſche džecži?

„Mój ſyn je pycž a tſizeči, moja džowka wokoło tſizeči a moja njebočižka džowka bě ſydom a dwazyczi lět.“

Kaſt stary ſe wój?

„Ta ſzym ſydomdžeſacž lět stary a moja žona je hiſchče ſtarſcha; mój ſkoro wjazh dželacž njemóžemoj; ale naju džowka je ſi dobreje ſlužby cžahnyla, ſo by naju a naſch dom, ſtót a pola ſastarała. Wona je jara dobre, požluſtne a luboſcze-poſne džecžo.“

Te wona pſchecžo tajka byla?

„Ně, mój knježe! We ſwojich mlodých lětach bě wona jara do ſwěta, zyle na ſwětne wjeſele, rjanu draſtu a ſwětne towarzſtwo ſmyſlene. Wopravdže, my wſchitzh žaneho pōſnacža njemějachmy. My ſebi myžlachmy, jeno ſo ſo cžeznje ſíwimy a nikomu žaneje kſchidly nječinimy, dha dyrbimy na požledku ſbóžni bycž. Mojej džowžy běſtej wobej jara lochžy ſmyſlenej a runje taſ, kaž mój, ſi Božimi pucžemi a ſi jeho hlowom njeſnajomnej. Ale ta najſtarſcha cžehniſche na ſlužbu a ſlyschesche pſched někotrymi lětami w R. stareho fromneho R. předowacž. Wot teho cžaſha ſem je wona zyle hinaſcha. Wona pocža w biblijí cžitacž a ſo jara mudrje a pěknje ſadžeržecž. Taſko wona prěni ras po ſwojim pſheměnjenju k namaj poſladacž pſchidže, pſchinjeſe namaj wona pycž toler ſobu, kotrež běſche wot ſwojeje mſdy wusbytkowała, a prajesche ſwojemu nanej: Mój luby nano, wój ſi macžerju w ſwojich starých lětach něchtoto k poſpſchkej potriebataj, teho dla nočzu wſcho, kaž ſzym hewaſ cžiniła, na rjanu draſtu pſchecžinie, kotrež jeno ludži hordych cžini, ale ja chzu radſcho mojimaj lubymaj ſtarſchimaj ſi nimi moju džakownoſcž wopokaſacž; a teho dla — pſchistaji wona — dokež je mi Khrystuſ ſak wjele ſmilnoſcze wopokaſal.

— Mój ſpodžiwačmoj ſo nad jejnymi rěčemi a mějachmoj nad njej jara wjele wjeſela, pſchetož jejna myžl bě tak ponižna a bě tak zyle hinaſcha hacž běſche předy byla, ſo mój pſchi naju njeſtaroſčiwoſcži a njewědomoſcži pocžachmoj wěricž, ſo dyrbí Bož ſkomo tola jara mózne a ſíwe bycž, hewaſ njeby w krótkim cžazu cžlowjeka tak wobrocžicž mohlo. Tejna mlodſcha ſotra — ta wboha holza — ſo ji ſmějſche a džesche: twój nowy pucž je cži hlowu ſawjercžal. Ně, moja ſotra, prajesche Marja, moja hlowa njeje ſawjercžena, ale moja wutroba je, kaž ſo nadžijam, wot luboſcze k hréchej ſo k luboſczi napschecžiwo Bohu wobrocžila. Ta bych chžyla, ſo by ty, tak kaž ja, ſpoſnala, kaſ hubjenje a ſtraſhniſe ſi twojey duchu ſteji. Tejna ſotra ji wotmolwi: To mi trjeba njeje, tu na twoje předowanje požluſtacž; ja niežo hóſcha njeſhym hacž druſy, a to je ſa mnje doſež. Dobre, luba ſotra, džesche Marja, nočzesch-li ty na moje předowanje požluſtacž, dha mi ty tola wobaracž njemóžesch, ſa tebje Boha prožyč, a to cžinju ja ſi zyleje wutroby.“

„A nětk, luby knježe, wérju ja, ſo ſu jejne modlitwy wuſkyschane. Taſko moja mlodſcha džowka ſkori, džesche Marja k njej, ſo by jejne město ſastała a ju na jejnym ſkoroſči hlaſala. Won ſo ſi njej wjele wo jejnej duschi roſrěčowacſe. To pſchimacſe tu wbohu holzu jara mózniſe a wubudži w jejnej wutrobiſe wulke želbyče dla hréchow jejneho ſauđeneho ſíwjenja. Won ſa džakowaſche ſo ſwojej ſotje Marji ſe ſylſami ſa jejnu wutrobu luboſcž a staroſcž wo jejnu ſbóžnoſcž, tak ſo je Marja jara dobreje nadžije, ſo je jejna duscha derje cžahnyla.“

„Taſ ſu ja ſe ſwojej žonu w jejnej ſkoroſči wopytowac̄, prajesche wona namaj: Ta ſo jara ružu a hanibuju ſwojeho ſauđeneho ſíwjenja dla; ale ja ſo tola pſches Božu hnadi nadžijam, ſo budže ſbóžnik mojeje ſubeje ſotry tež mój ſbóžnik. Ach ja derje ſpoſnawam, kaſ ſchrafy-hódná ſym; ja widžu, ſo ſebi ſama pomhač njemóžu, a ſa mnje žana druha pomož njeje, hacž ſo ja ſo k Khrystuſej wobrocžu a poła njeho pomož pýtam. — Nětk, luby knježe, je wona wumrjela — ale ja ſo nadžijam a wérju, te modlitwy, ſi kotrýmž je jejna ſotra Boha wo ſwoje wobrocženje prožyła, ſu wuſkyschane, a Boh budže namaj hubjentymaj ſtarſchimaj tež tu ſamu hnadi wopokaſacž.“

Tute rošrčzowanje bě mi lube wukładowanie lista, kotrež běch runje dostał. Ta wobsamknych, w nim wopshijatu próstwu do- pjelnicz a tu wožobu, kiz bě mi pižala, bliže seſnaž nawuknycz. Ta žlubich po tajkim temu lubemu staremu mužej, so schtwórk w prawym čaſzu do B. pschińdu. Ta rošrčzowach zo ſ nim hiſhče nekotre wołomitnjenja a napraschowach zo jeho, kaf zo jemu nětka dže, a na to jeho wot zo puſchežich.

To bě pěkný starý muž! Jego blédej líz, jeho běle woſhy, jeho žyljoſtej woči, jeho potulený kribjet, jeho žlaby khód — wſcho pokafowasche, so je to starý podružnik na ſemi. Taſo wón, na ſwoj kij, kotrež bě jemu wěſcze hižom wjele lět k podpjerje žlužil, zo ſepjerajo woteńdže, mějach wſchelake myſle, na kotrež zo ſ hnutej a wjeſelej wutrobu rad dopominam.

(Pſchichodnje dale.)

Wſchelake ſ bliska a ſ daloka.

"Ahab je Baalej mało žlužil; Žehu chze jemu lěpje žlužicz". Luby cíitarjo, wſmi ſebi najprjedy ſwoju bibliju — zo nadžijam, ſo wěſch, hdže je a ſo jara ſakurjena abo roſtorhana njeje — a pſchecžitaj, ſchtož pižane ſteji w druhich knihach wot kralow 10. ſtar, 16.—30. ſchtucžku; potom dalsche ſlowežko lěpje ſroſhniſch. — Wulki ſwiedźenj da Ahab wuwołacž. ſswiedźenj — ſchto ſebi jón njeda rad ſubiež! Šchtó chzyl bycz bjes njedžele, kotrež je Bóh luby Knjes jako najpreñſchi ſwiedźenj ſebi k čeſczi a cílowjekam k ſbožu wuſtaſil? Dny, na kotrež ſmě wutroba w měrje a mutnoſczi Bože woblicžo phtacž a cíelo wot wſchēdneje prýz a kſhīndy wodrýchnež, kaf ſu nam wone tak nuſne, wužitne a ſbózne! — Ale ſ tymi ſwiedźenjemi, kotrež wot Boha mam, zo ludžo njeſpočoja. Nad nimi njenamaſaju a nimaju jich wjele wjeſela doſč. A tak je žadanja a pſchihotowanja wo woſhbitie wjeſele tu a tam niz mało. Kóžde towarſtvo, młodžina a tež ſtari w ſwojim čaſzu po ſwojim waſhnu ſebi jo pſchihotuja. A ſchto chzyl ſ prijodka teho dla hroſnje hladacž? Šchtó nochzyl ſ wutrobu radu kóždemu popſchecž, ſo by w ſwojim čaſzu ſ wjeſeſhym hromadze wjeſelk był? — Ale jeli ſo chzem ſopratwđe kſheſeſzijenjo bycz, mam, pſchi tym zo prafſhacž a ſedžbowacž, hacž je naſche wjeſele tež kſheſeſzijanske, hacž naſchego ſbóžnika kotrehož radu w naſchich Božich domach dopoldnia poſnawamy, wjecžor ſ naſchim živjenjom njeſaprěwam, hacž wutrobu woſhewimy abo woſchložimy, hacž zo ſbože twari abo powróeži, ſchto zo dobužje a ſchto zo ſhubi. Kaf wjele ſwědkow mam, hdžy praju, ſo tajkich wjeſelov je žalostnje wjele, kotrež ſbyt a plód njeje ničo druhe, jako ſpróznej noſy, prýſdnu moſcheu, poſna hlowa, hněwanje we wutrobje a — kaſanje we ſwědomnju. Pjenjeſy móže cílowjek drje ſažo ſ noweho ſaſlužicž a naſutowacž, ale ſwoje dobre mjeno, ſwoju čeſcž jemu ničtō ſažo njeda, hacž runjež by ſ ſrwaňmi ſylſami wo to proſył. — Droho wukupjene a ſaplacžene wjeſele! Ale tožamžne tež njebe ſ Boha, ale tam je cíert ſwoj ſwiedźenj ſobu ſwjecžil. A tón ma jich jara wjele, a ſo wo to ſtara, ſo by jich pſchecžo wjazy bywało. Njeſku pſchedolhe lěta, ſo ſu tež naſche cíiche a mérne woſhadly pſches nowe ſwiedźenje woſdarjene. Wſchudžom zo blyſceži předn njeſklyſhanh hłóž: ſswiecžce Baalej tón ſwiedźenj! A zo ſda, ſo kóžde nowe lěto chze kaž Žehu jemu lěpje žlužicž. A wſmicze bory po hodžoch hacž do poſtneho čaſza do rukow nowiny, woſkryſne ſopjenka, czaſopisž, kaftež chzeče, wſchudžom wjele pſcheproſchenja a nuſowanja na „ſwiedźenj koſloweho piwa“ na dwaj abo tři dny. Skoro njeje žana wjeſt tak mała a žana korežma tak hubjena, ſo njeby tam rum był k tajfemu „ſwiedźenjej“.

Mnohi by radu wutwostał, ale ſo boji pſchecželſtwa a ſaſlužby dla a dyrbí ſobu, khěžu a — móſhený pjelnicz. — Ale taſke dha ſo wopory na tajkim ſwiedźenju wopruja? Pjenjeſy a ničo druhe hacž pjenjeſy. A piž ſo pſchi tym dyrbí a wjazy piž, tak mnohi ma niz jenož ſo napicž, ale ſo wopicž, tak ſo je koſol ſtofróežne mudriſchi jako cílowjek, kotremuž ſo na tajkim „ſwiedźenju“ ſ jědom ſawdawa a roſom ſkónzuje. — Haj, cíehodla abo cíejeho dla ſo tajke, ſchtož jako khorosž a móř mjes nami ſaſh a ſchloži, ſo pſchecžo dale a bble nam porucžuje? Je to naſchim ſwójbam k wjeſelu a k wužitku? Waſch ſant, kiz poſledne ſeto do ſchule ſhodži, móže wam wuſicžicž, kaf wjele ſo ſaſluži a kaf wjele na kóždej ſchleňz ſoprujeſch. Vyſhće ſhonili, ſo ſo tajki ſwiedźenj bohacže ſaplacži, a ſroſhniſli, cíeho dla ſo pſchihotuje! — Kaf wjele ſo pſchi tajkich ſkladnoſczech bjes měry a nuſh roſbroji! A kaf husto niz wot ſbytnych kruſhlow, ale wot ſnadneho a nuſneho wſchēdneho khléba ſo njerofomne pſchecžinja to, ſchtož bychu husto žona abo džecži Bóh wě kaf nuſnje k draſcze a círijam trjebali. — Ale hdžy potom tón pſchihidže, kiz dawki žada, maſch tež potom hiſhče dale prawo, ſo hněwacž a ſwaricž, ſo budže wſchudžom pſchewjele wot tebje žadane? Je to prawje, ſo tu k dobremu woprowacž cíi tak cíezko pada a w tamnej khěži cíi kroſh a hriwna tak lohko wot ruſi dže? Je cíezko a ſprawnje ſaſlužený pjenjes, džerž jón w cíefci a njerofomneſtaj jón njeſicžomne. — Tamni ludžo — ſteji pižane — „roſlamachu Baalowe ſtolpy a Baalowh dom a ſežinichu wotkhd wot njeho hacž do dženſniſcheho dnia.“ To bě ſwiedźenj ſwycženja hódný. — r.

— W Schpaniſkej, w měſcze Algeciras ma ſo hižom nekotre njeđele ſchadžowanſka wotpózlaných ſe wſchitkých krajow. S tym wotpohlađanjom a dželom teje ſameje ma ſo tak: Franzowſzy chžchhu ſ pomožu ſwojich nowych jendželſtich pſchecželov nam durje do wulkeho khežorſtwa Marokko w Afrizy ſaſžiniež a zyše prawo, w tym kraju ſikowacž, na ſo ſežahnyež. To njeſožac̄tig a nočzyc̄hym ſebi ſubiež dacež. Naſcha wyschnoſež bě Franzowſkej wosſewila, ſo ma naſch lud tam tak wjele prawa kaž kóždy druhí a tež Franzowſhy. Nad tym ſo franzowska hordosž jara ſahorjeſche. Majradſhho bychu naſ ſ wójnu nadpadnyli, hdžy by jenož naſche wójsko kuff mjenje ſylnie a dobre bylo. Tak pak ſo nětka ſphtaja, někaf ſ dobrym na tamnej konferenžy wujednacž. Hacž budže ſo radžicž? Hacž budža žolmy hídženja a njeſopſchecža ſo ſměrowacž dacež, abo hacž ſtraſhne plomjo wójny wudhri? ſsu tajzy, kiz k temu pſchikkaduja, nađuwaju a ſchęzuwaju. So naſchi njeſpſchecželjo naſ ſiſubuju, njeje džitwo; duž mam, ſo wo to ſtaracž, ſo ſo uaſ boja. Naſchego luda cíefci a prawo njeđam, ſebi wſacž. Ale naſch khežor, to džek Bohu wěm, horni ſa měrom a ſo bjes pſchecžacž wo to prózije, ſo bychu tež tamne mróžele ſo roſčahnyež a naſhemu ludu ſo ſloth měr ſdžeržaſ. Njeſabudžmy ſ nim proſyč, ſo by Bóh luby Knjes ſo jemu ſdžeržecž dał. — r.

— W Lipſku je Knjes Kepler ſ Budyschina, ſyn knjeſa ſantora pſchi Michalskej zyrkwi, ſwoje duchowne kandidatne pruhowanje ſhwaloſnje wobſtał.

— Hdžy w tu khwili póželnik naſchego knihowneho towarſtwa w naſchich ſherbſtich woſzadach ſhodži a „Domjazý woſtar“ wam pſchinoſchuje, Waſh, lubi ſſerbja, woſebje na to ſedžblivych cíinimy, ſo ſo tale kniha abo tež druha rjana natwarjaza kniha woſebje derje hodži jako kmoſtſjaz̄ dar ſa lětuſche pačeſſke džecži. Pſchetož to je najwažniſha pſchifluſhnoſež kmoſtrow, ſo ſa duchowne ſbože, ſaſtaranje a woſaranje ſwojich mótkow ſtaracž.